

ΕΘΝΙΚΟΙ ΕΥΕΡΓΕΤΕΣ Α΄ ΜΕΡΟΣ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Β΄ ΤΑΞΗ

2^{ου} ΓΕ.Λ. ΛΙΒΑΔΕΙΑΣ

ΣΧ. ΕΤΟΣ 2014-2015

Πρόλογος

Ευεργεσίες: Γέννημα της ψυχής του Έλληνα που ανά τους αιώνες, όταν πρέπει, μεγαλουργεί, θυσιάζεται, υπερβαίνει το εγωιστικό «εγώ» και απλά χαρίζεται, σε οικείους και ξένους .

Οι περισσότεροι εθνικοί ευεργέτες μας ξενιτεύτηκαν από την πατρίδα , για να ξεφύγουν από την απόλυτη φτώχεια ή για να ζήσουν λίγο καλύτερα αυτοί και οι δικοί τους. Όμως, όταν πλούτισαν δεν ξέχασαν τη φτώχεια των άλλων. Και στις χώρες όπου βρέθηκαν και στην, πάντα αγαπημένη πατρίδα τους, πρόσφεραν τόσα πολλά, που στις μέρες μας φαντάζουν - θα τολμούσαμε να πούμε- σαν ψέμα.

Με τις δωρεές τους οικοδομήθηκαν νοσοκομεία πλήρως εξοπλισμένα, γηροκομεία, σχολεία και άλλα πνευματικά ιδρύματα ακόμα και το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, που το όνομά του οφείλει στους Γ. Αβέρωφ, Ν. Στουρνάρη και Μ. Τσιτσα οι οποίοι κατάγονταν από το Μέτσοβο και με τις δωρεές των οποίων ιδρύθηκε.

Παρόμοια έργα αγάπης οικοδόμησαν και στις χώρες όπου εργάστηκαν και έζησαν οι σπουδαίοι αυτοί Έλληνες.

Στην εργασία μας γίνεται αναφορά στους πιο γνωστούς από τους ευεργέτες. Υπάρχουν πολλοί περισσότεροι με εξίσου σημαντικές δωρεές.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΟΛΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΣ:

1. Ευάγγελος Ζάππας
2. Γεώργιος Αβέρωφ
3. Νικόλαος Στουρνάρας
4. Ευγένιος Ευγενίδης
5. Μάνθος και Γεώργιος Ριζάρης
6. Γρηγόριος Μαρασλής
7. Εμμανουήλ Μπενάκης
8. Ιωάννης Παπάφης
9. Παναγής Χαροκόπος
10. Σίμων Σίνας
11. Γεώργιος Σίνας
12. Ιωάννης ,Κωνσταντίνος και Αναστάσιος Σισμανόγλου
13. Ζωρζ Δρομοκαίτης
14. Αδελφοί Ζωσιμάδες
15. Μιχαήλ Τοσίτσας
16. Θ. Αρεταίος
17. Ι.Βαρβάκης
18. Χρ. Μπαρμπέρης

Για λόγους διευκόλυνσης στη μεταφορά της εργασίας μας στο διαδίκτυο, η εργασία μας παρουσιάζεται σε τρία μέρη.

Στο Α΄ μέρος παρουσιάζουμε τους:

1. Ευάγγελο Ζάππα
2. Γεώργιο Αβέρωφ
3. Νικόλαο Στουρνάρα
4. Ευγένιο Ευγενίδη
5. Μάνθο και Γεώργιο Ριζάρη
6. Γρηγόριο Μαρασλή
7. Εμμανουήλ Μπενάκη

Ευάγγελος Ζάππας

Γεννήθηκε στο χωριό Λάμποβο στην Βόρεια Ήπειρο (σημερινή Αλβανία) το 1800. Ήταν ο νεότερος γιος του Βασίλη Ζάππα, έμπορος από τους σημαντικούς της περιοχής και της Σωτηρίας, το γένος Μέξη.

Ο Ευάγγελος, σε ηλικία 13 ετών, στρατολογήθηκε απ τον Αλή Πασά και στάλθηκε φρουρός σε ένα φρούριο κοντά στα Γιάννενα. Με τη συμμαχία των Σουλιωτών με τον Αλή, ο Ζάππας βρέθηκε στο στρατόπεδο του Αγώνα και μεταπήδησε στην εξουσία του Μάρκου Μπότσαρη ενώ αργότερα πολέμησε με τον Κωνσταντίνο Μπότσαρη, αδελφό του ήρωα και στη συνέχεια με τον στρατηγό Νικόλαο Ζέρβα, τον Λάμπρο Βέικο, τον Γκούρα, με συναγωνιστή τον Μακρυγιάννη, τον Νοταρά και τον Πανουργιά.

Στο τέλος της επανάστασης αρνείται την χρηματική αποζημίωση για τους ήρωες της Επανάστασης και μεταναστεύει στο Βουκουρέστι το 1831. Η περιοχή αυτή των Παραδουνάβιων Ηγεμονιών είχε την περίοδο εκείνη μεγάλη ελληνική παράδοση, από την εποχή που η Υψηλή Πύλη διόριζε Φαναριώτες στις διοικητικές θέσεις. Ο Ζάππας εγκαταστάθηκε στη Βλαχία. Ο Ζάππας εντάχθηκε στην τοπική κοινωνία.

Σε τρεις περίπου δεκαετίες απέκτησε τεράστια περιουσία και αντίστοιχα εισοδήματα. Η μακροχρόνια απουσία του Ευαγγέλου απ' την Ελλάδα και το ρίζωμα του στη βλάχικη κοινωνία δημιούργησε περιπλοκές στην έκφραση της εθνικής του συνείδησης. Η διάθεση του ήταν να ευεργετήσει και τις δύο πατρίδες του.

Ο κύριος αποδέκτης των ευεργεσιών του ήταν η Ελλάδα. Η πιο εντυπωσιακή εκδήλωση της προσφοράς του Ευαγγέλου προς την Ελλάδα ήταν το εγχείρημα αναβίωσης των Ολυμπιακών αγώνων. Ο Ευάγγελος Ζάππας, μαζί με τον εξάδελφό του Κωνσταντίνο Ζάππα τιμώνται ως εθνικοί ευεργέτες από το 1959, όταν ιδρύθηκαν τα "Νέα Ολύμπια", έκθεση γεωργική, τεχνική και βιομηχανική που ορίστηκε να πραγματοποιούνται ανά τετραετία (στο "Ζάππειο"). Επίσης, αναστήλωσε το Παναθηναϊκό Στάδιο, χρηματοδότησε τη δημιουργία του Μεγάρου που φέρει το όνομά του , το Ζάππειο, ενώ μέχρι και σήμερα λειτουργεί το Ζάππειο Παρθεναγωγείο στην Κωνσταντινούπολη. Ο Ευάγγελος Ζάππας πέθανε το 1865. Ένα μεγάλο μέρος της περιουσίας τους το διέθεσαν για κοινωφελείς και εθνικούς σκοπούς στην ιδιαίτερη πατρίδα τους. Συγκεκριμένα, ίδρυσαν εκπαιδευτήρια στο Λάμποβο, την Πρεμετή, τη Νίβανη, το Δέλβινο και τη Δρόβιανη.

Γεώργιος Αβέρωφ

Γεννημένος στο Μέτσοβο το 1815, ήταν Έλληνας επιχειρηματίας, και ένας από τους μεγαλύτερους εθνικούς ευεργέτες. Εξελίχθηκε στον μεγαλύτερο έμπορο της Αιγύπτου.

Έτσι το 1837, σε ηλικία 19 ετών, έφυγε από το Μέτσοβο και εγκαταστάθηκε αρχικά κοντά στον αδελφό του στο Κάιρο. Διευθύνει το κατάστημα υφασμάτων και εμπορεύεται το βαμβάκι. Αργότερα, το 1866 εγκαθίσταται στην Αλεξάνδρεια όπου ασχολήθηκε με δική του επιχείρηση εισαγωγών - εξαγωγών. Κατάφερε να εξάγει στη Ρωσία τεράστιες ποσότητες, για την εποχή εκείνη χουρμάδων, και ακολουθώντας το τότε εμπόριο ανταλλαγής ειδών, ζήτησε και εισήγαγε μεγάλη ποσότητα χρυσονημάτων. Αυτή ήταν η πρώτη του εμπορική πράξη που του επέφερε τεράστια κέρδη και τον καθιέρωσε γενικότερα.

Μ' εκείνο το κεφάλαιο που απέκτησε ο Αβέρωφ ξεκίνησε να δημιουργεί ευρύτατες επιχειρήσεις με εκπληκτικές επιτυχίες. Αγοράζει μεγάλο μέρος του βαμβακιού της Αιγύπτου καταφέρονοντας να το μεταποιήσει την κατάλληλη στιγμή όταν η ζήτηση στην Αγγλία ήταν αυξημένη, σε εξαιρετικά χαμηλές τιμές. Όταν η χολέρα εξαπλώθηκε στην Αίγυπτο ο Αβέρωφ δεν δέχθηκε να εγκαταλείψει την Αλεξάνδρεια κι έτσι πολλαπλασίασε τον κύκλο εργασιών του. Το 1870 αναγνωρίστηκε ως ο μεγαλύτερος έμπορος της Αιγύπτου. Από τότε άρχισε και το μεγάλο έργο της προσφοράς του.

Παράλληλα ασχολήθηκε με τραπεζικές εργασίες, την αγορά και εκμίσθωση κτημάτων ενώ με τα ποταμόπλοιά του στον Νείλο κυριάρχησε στο εσωτερικό και εξωτερικό εμπόριο της Αιγύπτου. Από αυτές τις δραστηριότητες απέκτησε μία τεράστια περιουσία την οποία διέθεσε για εθνικούς και κοινωφελείς σκοπούς.

Η ευεργετική του δράση εκδηλώνεται μέσα από δωρεές σημαντικών ποσών για φιλανθρωπίες, κοινωφελή έργα και δημιουργία εκπαιδευτικών και άλλων υποδομών, στην ελληνική κοινότητα της Αλεξάνδρειας, το Μέτσοβο, την Αθήνα αλλά και γενικότερα προς το ελληνικό κράτος. Μεταξύ αυτών, την ίδρυση Γεωργικής Σχολής στη Λάρισα, την ανέγερση της Στρατιωτικής Σχολής Ευελπίδων, τη δωρεά προς το Ωδείο των Αθηνών, τη δωρεά για την αναμαρμάρωση του

Παναθηναϊκού σταδίου, όπου τελέστηκαν οι πρώτοι σύγχρονοι ολυμπιακοί αγώνες και την αποπεράτωση του Πολυτεχνείου των Αθηνών

Μοναδική είναι και η δωρεά του για τη ναυπήγηση του σύγχρονου θωρηκτού « Γ. ΑΒΕΡΩΦ » .

Το θωρακισμένο καταδρομικό «Γ. Αβέρωφ» κατελκύστηκε στις 12 Μαρτίου 1910 και την 11 Σεπτεμβρίου 1911 κατέπλευσε στο Φάληρο, όπου έγινε δεκτό από τους Έλληνες με ενθουσιασμό. **Με το θωρηκτό αυτό η Ελλάδα συμμετείχε στον Α΄ παγκόσμιο πόλεμο, στους βαλκανικούς (1912-1913) και στον Β΄ παγκόσμιο πόλεμο, πάντα νικηφόρα.**

Μετά την ηρωική –θρυλική πορεία του, το 1952 διατάχθηκε ο παροπλισμός του. Από το 1957 μέχρι το 1983, το Θωρηκτό βρέθηκε πρυμνοδετημένο στον Πόρο. Το 1984 το Πολεμικό Ναυτικό αποφάσισε να το αποκαταστήσει.

Σήμερα το πλοίο-μουσείο «Γ. Αβέρωφ» ναυλοχεί στο Φάληρο και αποτελεί μνημείο που τιμά αυτούς που υπηρέτησαν και έπεσαν στη διάρκεια της ένδοξης ιστορίας του. Πρόκειται για το μοναδικό δείγμα του τύπου (θωρακισμένο καταδρομικό) που διατηρείται στο κόσμο ως σήμερα.

Το Πλωτό Ναυτικό Μουσείο Θωρηκτό «Γ. Αβέρωφ» αποτελεί εδώ και χρόνια μια δραστήρια εκπαιδευτική κοινότητα με καθημερινές επισκέψεις σχολείων, ιδρυμάτων, οργανισμών, καθώς και πλήθους ιδιωτών.

Με τις επισκέψεις αυτές πραγματοποιείται και η δεύτερη πτυχή του οράματος του δωρητή, που ήθελε το πλοίο, **παράλληλα με τον εθνικό του σκοπό, να εκπληρώνει και εκπαιδευτική αποστολή.**

Νικόλαος Στουρνάρας

Γεννήθηκε στο Μέτσοβο το 1806. Από τα πρώτα χρόνια διακρίθηκε για την αγάπη του στα γράμματα. Μόλις τέλειωσε τις σπουδές του στην ιδιαίτερη πατρίδα του, μετέβη στο Λιβόρνο της Ιταλίας όπου εργάστηκε στον εμπορικό οίκο των θείων του, Τοσίτσα. Οι θείοι του που ζούσαν ως έμποροι στο Λιβόρνο ο Κωνσταντίνος και στην Αλεξάνδρεια ο Μιχαήλ,

τον έστειλαν στο Παρίσι για να σπουδάσει στην Σχολή Εμπορίου και Βιομηχανίας. Όταν τέλειωσε τις σπουδές του πήγε στην Αλεξάνδρεια στον θείο του Μιχαήλ Τοσίτσα, ο οποίος αναγνώρισε τις ικανότητές του και του ανέθεσε την διεύθυνση του καταστήματός του. Οι επισκέψεις του στα γεωργικά και βιομηχανικά κέντρα και σχολές της Ευρώπης συνέβαλαν στην ιδέα να χρησιμοποιήσει τον πλούτο του σε έργα κοινής ωφελείας.

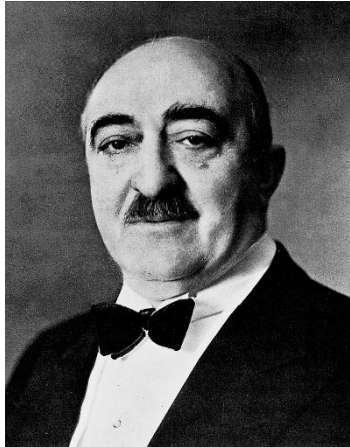
Ο Στουρνάρας όμως δεν ήθελε να περιοριστεί μόνο στο εμπόριο και ασχολήθηκε με την βιομηχανία και την γεωργία. Επισκέφτηκε την Ελλάδα δύο φορές το 1837 και το 1846 για να προγραμματίσει τις επενδύσεις του.

Αγόρασε αξιόλογα κτήματα στην Φθιώτιδα και Εύβοια, τα οποία είχε κατά νου να αξιοποιήσει με εργάτες από την Ιταλία και να εφαρμόσει νέες μεθόδους καλλιέργειας και παραγωγής. Οι τοπικοί γεωργοί όμως αντέδρασαν, διότι δεν ήθελαν να παρατήσουν τον πατροπαράδοτο τρόπο καλλιέργειας. Ένα από τα κυριότερα σχέδιά του ήταν η κατασκευή σιδηρόδρομου που να συνδέει την Αθήνα με τον Πειραιά.

Επίσης σχεδίαζε την σύσταση ατμόπλοιων για να συνδέσει όλα τα νησιά με τα παράλια της Ελλάδας και να διακινεί τα απαραίτητα τρόφιμα για τον πληθυσμό τους. Σχεδίαζε επίσης την διόρυξη πορθμού στην Εύβοια. Παράλληλα προέβη σε σημαντικές δωρεές σε εκπαιδευτικά ιδρύματα και φιλανθρωπικά καταστήματα της Αλεξάνδρειας, τα των Αθηνών καθώς και για τη θεμελίωση σχολείου στο Μέτσοβο. Το 1853 ήρθε στην Ελλάδα για να ασχοληθεί με αναπτυξιακά έργα. Όμως, πέθανε αιφνιδίως σε ηλικία 47 ετών το 1853, πριν προλάβει να υλοποιήσει τα μεγάλα σχέδιά του.

Κληροδότησε μεγάλο μέρος της περιουσίας του για πολλούς κοινωφελείς και φιλανθρωπικούς σκοπούς. Συντήρησε γενναιόδωρα τα δύο σχολεία στην Αλεξάνδρεια, τα σχολεία του Μετσόβου και ανέλαβε την ίδρυση Πολυτεχνικής Σχολής στην Ελλάδα, ενώ ευεργέτησε σχεδόν όλα τα αγαθοεργά και κοινωφελή ιδρύματα στην Ελλάδα. Δώρισε υποτροφίες σε πολλά άπορα Ελληνόπουλα.

Ευγένιος Ευγενίδης

Ήταν Έλληνας εφοπλιστής και μεγάλος Ευεργέτης από τη Θράκη. Γεννήθηκε στο Διδυμότειχο του Έβρου το 1882 και πέθανε το 1954 στο Μοντρέ στην Ελβετία.

Σπούδασε στη Ροβέρτειο Σχολή στη Κωνσταντινούπολη. Μετά το πέρας των σπουδών του στην Κωνσταντινούπολη, άρχισε να επιδίδεται σε ναυτιλιακές εργασίες. Ο Ευγένιος Ευγενίδης στην αρχή διεύθυνε μια σουηδική εταιρεία, φθάνοντας κατά την τελευταία δεκαετία του βίου του να έχει αναπτύξει και να διευθύνει όλες τις σουηδικές ναυτιλιακές γραμμές στη Μεσόγειο αναλαμβάνοντας πλέον και ο ίδιος πλοιοκτήτης. Διετέλεσε επίσης γενικός Πρόξενος της Φινλανδίας στην Κωνσταντινούπολη και μετέπειτα στην Ελλάδα.

Τον Δεκέμβριο του 1953 υπέγραψε σύμβαση με το ελληνικό Δημόσιο με την οποία διέθεσε το υπερωκεάνιό του "Ατλάντικ" στη γραμμή Πειραιά-Νέα Υόρκη. Επίσης τότε εγκαινίασε νέα τακτική ναυτιλιακή γραμμή Πειραιά-Νότια Αμερική με πρώτο πλοίο το φορτηγό "Αθήναι".

Πριν το θάνατό του θέλησε να προσφέρει κάτι στην πατρίδα. Ήλθε σε επαφές με πολλούς σημαντικούς επιστήμονες της εποχής από τις οποίες και κατέληξε στη δημιουργία του γνωστού Ιδρύματος Ευγενίδου.

Το Ίδρυμα Ευγενίδου ιδρύθηκε το 1956 και λειτουργεί αποκλειστικά με δικούς του πόρους.

Είναι κοινωφελές και έχει στόχο να συμβάλλει στην επιστημονική και τεχνική εκπαίδευση των νέων της Ελλάδας.

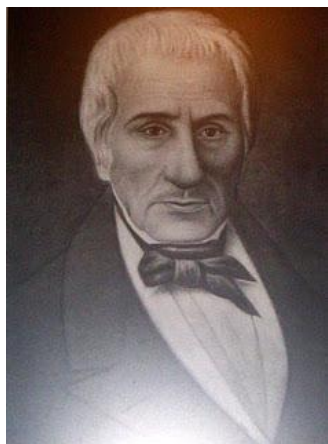
Διαθέτει:

- Επιστημονική και Τεχνική Βιβλιοθήκη.
- Έκθεση συλλογών οργάνων και μηχανών εν λειτουργία, για την εποπτική διδασκαλία των τεχνικών μαθημάτων.
- Πλανητάριο.
- Αμφιθέατρο.
- Αίθουσες διαλέξεων.

Για την αναγνώριση αυτή των υπηρεσιών του τιμήθηκε με τον Μεγαλόσταυρο του Φοίνικα.

Μάνθος και Γεώργιος Ριζάρης.

Η συμβολή των αδελφών Ριζάρη στον αγώνα υπέρ της ελευθερίας της πατρίδας υπήρξε καταλυτική. Το λαμπρό τους έργο ζει μέχρι σήμερα με την λειτουργία της φερώνυμης εκκλησιαστικής σχολής.

Η παρακάτω ιστορία αφορά δύο αδέρφια. Και οι δύο ανήκουν επάξια στη μακριά σειρά των Ηπειρωτών ευεργετών. Γεννήθηκαν στο χωριό Μονοδένδρι Ζαγορίου. Ο Γεώργιος γεννήθηκε το 1769 ενώ για τον Μάνθο δεν είναι ακριβώς γνωστό το έτος γέννησής του, εικάζεται όμως ότι γεννήθηκε περί το 1764.

Τα δύο αδέρφια έμειναν ορφανά από πατέρα το 1772. Η μητέρα τους τα ανέθρεψε όσο μπορούσε καλύτερα, εμποτίζοντας τα με ευσέβεια και χριστιανισμό.

Τα παιδιά είχαν δύο θείους, που είχαν ξενιτευτεί στη Νίζνα της τσαρικής Ρωσίας (η ουκρανική σήμερα πόλη Nizhyn) και διατηρούσαν εμπορικές επιχειρήσεις. Φρόντισαν λοιπόν να φέρουν κοντά τους τον μεγαλύτερο ανηψιό τους, Μάνθο.

Ο Μάνθος κατάφερε να αποκτήσει γρήγορα δική του περιουσία. Μακριά από διασκεδάσεις και κακές συναναστροφές αφοσιώθηκε στη δουλειά του με σκοπό να προκόψει. Και πρόκοψε. Άπλωσε την εμπορική του επιχείρηση σε άλλες πόλεις όπως στη Μόσχα, στην Οδησό, στη Βεσσαραβία, στη Βλαχία και στην Κωνσταντινούπολη. Μέσα σε λίγα χρόνια ο Μάνθος λογαριαζόταν ως ένας εκ των πλουσιότερων εμπόρων

της Μόσχας, όπου πλέον είχε εγκατασταθεί και προσονομαζόταν Ραδιόνωφ.

Το 1806 ο Μάνθος Ραδιόνωφ Ριζάρης κάλεσε κοντά του και τον αδελφό του Γεώργιο. Τα δύο αδέλφια εργάστηκαν με ομόνοια και αξιοθαύμαστη αγάπη. Αποτέλεσμα ήταν να αυξήσουν ακόμα περισσότερο την περιουσία τους και να αποκτήσουν τιμή, όνομα και υπόληψη.

Οι αδελφοί Ριζάρη φημίζονταν για τη θρησκευτική τους πίστη αλλά και για την φλογερή τους αγάπη για την πατρίδα. Έναν σκοπό είχαν: να βοηθήσουν τους φτωχούς συμπατριώτες τους και την υπόδουλη Ελλάδα. Ολόκληρη η ζωή τους ήταν αφιερωμένη σε αυτούς τους υψηλούς σκοπούς.

Ο Μάνθος είχε γνωριστεί στη Ρωσία με πολλούς σπουδαίους Έλληνες που σκοπό τους είχαν τη λύτρωση της Ελλάδας από τον τουρκικό ζυγό. Υπήρξε στενός φίλος του Καποδίστρια, του Ξάνθου και του Αλέξανδρου Υψηλάντη, υποστηρίζοντας οικονομικά με 30.000 ρούβλια το επαναστατικό κίνημά του στη Μολδοβλαχία. Ο Εμμανουήλ Ξάνθος μάλιστα, εκτιμώντας τον πατριωτισμό του Μάνθου, τον είχε κατηχήσει από τους πρώτους στα μυστικά της Φιλικής Εταιρίας. Υπήρξε από εκείνους τους Έλληνες του εξωτερικού που με όλη τους τη ψυχή υποστήριξαν την Επανάσταση του 1821, διαθέτοντας για τον αγώνα άλλα 8.000 ρούβλια.

Ο πόθος του για την πνευματική ανύψωση του Γένους εκδηλώθηκε με την ίδρυση ελληνικού σχολείου στο Μονοδένδρι. Από το 1814 συνεχώς έστελνε χρήματα για τη συντήρηση και την εύρυθμη λειτουργία του διδακτηρίου. Αργότερα το σχολείο υπέστη πολλές περιπέτειες αλλά ο Γεώργιος θα εξασφάλιζε πάλι τη λειτουργία του με ανάλογο κληροδότημα διά της διαθήκης του. Η «Σχολή των Ελληνικών Μαθημάτων» στεγάστηκε στο πατρικό τους σπίτι της ιδιαίτερης πατρίδας τους στο Μονοδένδρι, στο οποίο τρόφιμοι υπήρξαν πολλά ορφανά παιδιά.

Όραμα του Μάνθου ήταν να δημιουργήσει στην Ελλάδα ιερατική σχολή όπου θα έβγαιναν μορφωμένοι κληρικοί. Το όνειρο αυτό ο Μάνθος δεν το είδε πραγματοποιημένο αφού πέθανε στις 25 Μαρτίου του 1824. Πεθαίνοντας όμως άφησε εντολή στον αδελφό του για την ίδρυση εκκλησιαστικής ακαδημίας, έστω κι αν χρειαζόταν για αυτήν ολόκληρη η περιουσία τους. Κι ήθελε όχι μονάχα να ιδρύσει τη σχολή αλλά και να την προικοδοτήσει έτσι ώστε να μην κλείσει στο μέλλον λόγω έλλειψης πόρων.

Η συνέχεια από το Γεώργιο Ριζάρη»

Μετά τον θάνατο του Μάνθου, ο Γεώργιος εγκαταστάθηκε στην Οδησσό. Τη φιλανθρωπική δράση του Μάνθου συνέχισε ο Γεώργιος Ριζάρης. Αν ο Μάνθος υπήρξε θεμελιωτής μιας μεγάλης περιουσίας, ο Γεώργιος στάθηκε ως πιστός εκπληρωτής των πόθων του Μάνθου αξιοποιώντας τα χρήματα κατάλληλα.

Ο ευσεβής Γεώργιος σεβόμενος την παραγγελία του αδελφού του, συμβουλευθήκε τον περίφημο θεολόγο και ιεροκήρυκα της εποχής εκείνης Κωνσταντίνο Οικονόμου. **Πρώτη του φροντίδα ήταν η ίδρυση της ιερατικής σχολής. Πέραν τούτου όμως ενίσχυσε με γενναία χορηγήματα και την ελληνική επανάσταση. Πρόσφερε πολλά χρήματα για την εξαγορά Ελλήνων αιχμαλώτων που πουλιόνταν από τους Τούρκους στα σκλαβοπάζαρα για δούλοι απολυτρώνοντας έτσι πολλές δυστυχείς ελληνικές οικογένειες. Διέθεσε ακόμη 2.000 ρούβλια για την ανατύπωση διαφόρων συγγραμμάτων του Αδαμάντιου Κοραή και τον διαμοιρασμό τους στα ελληνικά σχολεία. Κι όταν ανέλαβε ο Ιωάννης Καποδίστριας την διακυβέρνηση του τόπου, ο Γεώργιος Ριζάρης ήταν από τους πρώτους που θέλησαν να συνδράμουν στην ίδρυση της εθνικής τράπεζας.**

Ολόκληρη σχεδόν την εναπομείνασα περιουσία του την άφησε για την ανέγερση της ιερατικής σχολής. Άφησε ένα μικρό μέρος για τους συγγενείς του στην Ήπειρο καθώς και για κάποια μοναστήρια. Επίσης, ανακαίνισε τον Ιερό Ναό του Αγίου Αθανασίου Μονοδενδρίου.

Ούτε ο Γεώργιος Ριζάρης πρόλαβε ούτε να δει τελειοποιημένο το μεγαλύτερο έργο της ζωής του. Πέθανε το 1842 με την παρηγοριά ότι το σώμα του θα ταφεί στο ελεύθερο ελληνικό χώμα «...με απλούστατο και χριστιανικό τρόπο...» όπως ακριβώς όριζε στη διαθήκη του.

«Η Ριζάρειος Εκκλησιαστική Σχολή»

Στις 15 Μαΐου του 1844 τελέσθηκαν τα εγκαίνια της ιερατικής σχολής που τιμής ένεκεν ονομάσθηκε «Ριζάρειος Σχολή». Μεγαλόπρεπη απλώθηκε στην Αθήνα για την «...βελτίωση της καταστάσεως του κλήρου και την εξάπλωσι της ευαγγελικής αλήθειας...» όπως έγραφε στη διαθήκη του ο Γεώργιος. Πρώτος και προσωρινός διευθυντής της σχολής χρημάτισε ο τότε αρχιμανδρίτης και μετέπειτα Μητροπολίτης Αθηνών

Μιχαήλ Αποστολίδης, ενώ διευθυντής της Σχολής διετέλεσε και ο Άγιος Νεκτάριος , από το 1894 ως το 1908.

Κατά τον 19^ο αιώνα η Ριζάρειος Σχολή, το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, το Αρσάκειο της Φιλεκπαιδευτικής Εταιρίας και η Σχολή Ευελπίδων αποτελούσαν τα μεγαλύτερα εκπαιδευτικά ιδρύματα της χώρας.

Το κληροδοτήματα των αείμνηστων αδελφών συνεχίζουν να προσφέρουν μέχρι τις μέρες μας σημαντικό κοινωνικό έργο.

Σήμερα το Ίδρυμα της Ριζαρείου Εκκλησιαστικής Σχολής (Ρ.Ε.Σ.) μετρά πάνω από 170 χρόνια προσφοράς στην Ορθόδοξη παιδεία και αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα εθνικά κληροδοτήματα της χώρας μας. Το 1979 ιδρύθηκε η Ριζάρειος Χειροτεχνική Σχολή Μονοδενδρίου που αποτελεί κομμάτι της Ριζαρείου Εκκλησιαστικής Σχολής.

Τα δύο αδέλφια προτίμησαν να διέλθουν τον βίο τους άγαμοι και να μην αφήσουν οικογένεια για το καλό των άλλων και της πατρίδας τους.

Η ελληνική βουλή τιμώντας τους αδελφούς Ριζάρη ανέγραψε τα ονόματά τους στη στήλη της αίθουσας του κοινοβουλίου για αιώνια δόξα και τιμή.

Γρηγόριος Μαρασλής

Γεννήθηκε στην Οδησσό το 1831. Εκεί διδάχτηκε τα πρώτα γράμματα, από γονείς που κατάγονταν από τη Φιλιπούπολη. Τις σπουδές του τις συνέχισε στο Παρίσι που το επισκέφτηκε για πρώτη φορά το 1850. Επιστρέφοντας στην πατρίδα του εργάστηκε ως δημόσιος υπάλληλος κι αργότερα πήρε και τον τίτλο του μυστικού αυτοκρατορικού συμβούλου, ενώ το 1878 τον εκλέξανε δήμαρχο της Οδησσού.

Ο νέος δήμαρχος πρόσφερε πολλά αγαθά στην πόλη του φτιάχνοντας ηλεκτρικό σταθμό, τροchioδρόμους, νοσοκομεία, θέατρο του δήμου, υδραγωγείο, πολλά σχολεία, πάρκα και παιδικούς σταθμούς, αίθουσες για μελέτη και άλλα. Βέβαια όλα αυτά χρειάζονταν πολλά χρήματα για να ιδρυθούν και να λειτουργήσουν και ο Μαρασλής με ευχαρίστηση πρόσφερε από τη δική του περιουσία. Οι κάτοικοι, για να τον τιμήσουν, καθιέρωσαν να γιορτάζουν τη δεκαετία και τη δεκαπενταετία της εκλογής του ως δημάρχου.

Ο Γρηγόριος Μαρασλής δεν περιορίστηκε μόνο στη λύση των προβλημάτων της χώρας του. Βοήθησε κι άλλες πόλεις ιδρύοντας και εκεί φιλανθρωπικά ιδρύματα που έχουν το όνομά του, όπως στην Κέρκυρα, την Αθήνα, την Κωνσταντινούπολη, τη Φιλιπούπολη και αλλού. Στην Οδησσό ακόμα έφτιαξε τη βιβλιοθήκη Μαρασλή, από την

οποία εκδίδονταν έργα επιστημονικά και λαογραφικά ξένων και Ελλήνων συγγραφέων .

Στην Ελλάδα με δωρεές του κτίστηκαν:

η «Μαράσλειος Βιβλιοθήκη»,

το « Μαράσλειο Διδασκαλείο Δημοτικής Εκπαίδευσης» ,

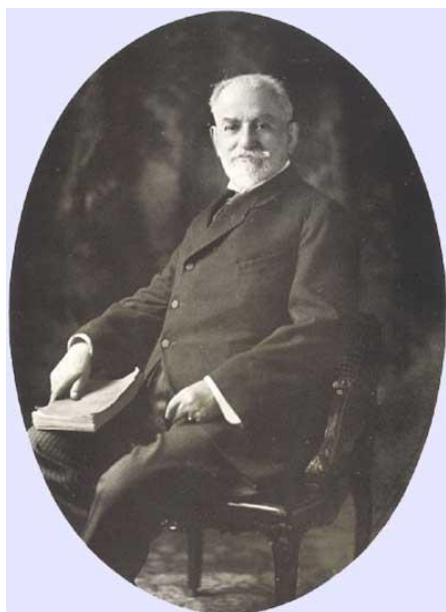
η «Μαράσλειος Παιδαγωγική Ακαδημία» και η « Βιομηχανική και Εμπορική Ακαδημία» Αθηνών,
καθώς και

η «Μαράσλειος Εμπορική Σχολή» στη Θεσσαλονίκη.

Επίσης, ανέγειρε το «Μαράσλειο Ορφανοτροφείο Κέρκυρας».

Ο Γρηγόριος Μαρασλής πέθανε την 1η Μαΐου και θάφτηκε στην αυλή της εκκλησίας της Αγίας Τριάδας στην Οδησσό.

Εμμανουήλ Μπενάκης

Γεννήθηκε το 1843 στην Ερμούπολη της Σύρου. Μετά τις σπουδές του στη Βρετανία, πήγε στην Αίγυπτο και εργάστηκε σε εταιρία εμπορίας βάμβακος_Χωρέμη στην Αλεξάνδρεια. Παντρεύτηκε την κόρη του Χωρέμη κι έτσι απέκτησε μεγάλη περιουσία.

Χρημάτισε πρώτος Πρόεδρος του Επιμελητηρίου της Αλεξάνδρειας. Ήταν στενός φίλος του Βενιζέλου, με το κόμμα του οποίου εκλέχτηκε, το 1910, βουλευτής. Χρήστηκε υπουργός Ναυτιλίας, Γεωργίας, Οικονομικών και Βιομηχανίας. Το 1914 εκλέχτηκε δήμαρχος Αθηνών. Μετά την ήττα του Ε. Βενιζέλου στις εκλογές καταδιώχθηκε και βασανίστηκε. Το 1920 εξορίστηκε στο Παρίσι. **Επέστρεψε λίγο αργότερα και πραγματοποίησε σημαντικές δωρεές όπως τη Σχολή νοσοκόμων του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού. Επίσης ήταν ιδρυτικό μέλος του Κολλεγίου Αθηνών και του Συλλόγου Μερίμνης Ανηλίκων. Ο άδικος χαμός δύο παιδιών, που οι γονείς τους εργάζονταν και ήταν χωρίς επίβλεψη στο σπίτι, στάθηκε αφορμή να ιδρύσει το 1926 το Μπενάκειο Παιδικό Ώσυλο Κηφισιά.**

Η προσφορά του μεγάλου ευεργέτη όμως συνεχίστηκε και μετά τον θάνατο του , καθώς δίπλα στο Μπενάκειο Παιδικό Ώσυλο Κηφισιάς κτίστηκε το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο (1930) για να βοηθήσει με έρευνες και μελέτες των γεωπόνων που το στελέχωναν όλους εκείνους που καλλιεργούσαν τη γη.

Στις 8 Απριλίου 1927, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας τον ανακήρυξε Εθνικό Ευεργέτη. Πέθανε στις 20 Ιουνίου 1929 και κηδεύτηκε δημοσία δαπάνη.

ΤΕΛΟΣ Α΄ ΜΕΡΟΥΣ